

Dr. Irányi István

1918. április 15-én Budapesten született, szülei Irányi Dezső, Palugyai Ilona polgári iskolai tanárok, akik az első világháború előtti években telepedtek le Mezőberényben, és váltak az akkori község megbecsült polgáraivá.

Dr. Irányi István a mezőberényi polgári iskola elvégzése után a szegedi Tanárképző Főiskolán szerzett magyar-történelem szakos képesítést. Közben a főiskolás éve alatt elsajátította a gyors- és gépírást is.

A háború éve alatt rövid ideig a Kárpátalján (Ungvárott) tanított, majd a katonáskodás után a berényi polgári iskola tanára lett. Felesége Pogány Ibolya, aki földrajz-biológia szakos tanár volt az 1. Sz. Általános Iskolában. Dr. Irányi István a 2. Sz. Általános Iskolában tanított. A hatvanas évek elején mindketten a gimnáziumban kezdtek tanítani.

Évtizedekig szakfelügyelő is volt, és a helyi Petőfi Sándor Gimnáziumból ment nyugdíjba 1979-ben.

A gimnáziumban magyart és gépírást tanított. Az ötvenes években a debreceni egyetemen elvégzi a magyar szakot, majd itt doktorál Petőfi kutatásból. Részletesen feldolgozza a Petőfi (Petrovics) család mezőberényi és Békés megyei kapcsolatait. Kutatja az Orlay család történetét is. Könyvei (Petőfi Istvánról és Zoltánról) jelentek meg. Kiemelkedő szerepet játszott a Mezőberény művelődéstörténeti részeinek megírásában (1973), a monográfia szervezési, szerkesztési munkáiban.

Kutatta Mezőberény első világháború alatti és utáni történetét. Gondozza a „Petőfi hagyatékot”, illetve gyűjteményét a mezőberényi Orlay Múzeumnak ajándékozta (kiállítás 1998. március 15-én volt).

1960-tól jelentek meg Petőfi Mezőberénnyel kapcsolatos publikációi. A publikációk mellett Petőfi mezőberényi kapcsolatait bemutató táblákat készített két alkalommal is. Az első sorozat táblái mára tönkrementek, de éveken keresztül közérthető módon mutatták be ezt a városunk számára fontos kapcsolatot. A második sorozatot, melyet tartalmában is tovább mélyített Dr. Irányi István, már tartós fóliázott formában készítette el, s ajánlotta fel Mezőberény számára.

Jelenleg „Kis Petőfi monográfia” címmel könyvet készül megjelentetni, mely tartalmazza az összes Petőfivel kapcsolatos publikációt.

Dr. Irányi István jelentős tárgyi emlékekkel is rendelkezik, melyet szívesen ajánlana fel a városunk számára, ha annak gondozására, az általa végzett munka folytatására akadna lelkiismeretes vállalkozó.

Az a szellemi és tárgyi érték, melyet a mezőberényi és Békés megyei Petőfi kapcsolatok terén felkutató, közkinccsé tett, igényes munkával rögzített és átadott városunknak, méltó alapja a „Mezőberényért” elismerő kitüntetésnek.